

ÅRSMELDING FOR TELEMARK BOTANISKE FORENING 2005

Telemark Botaniske Forening (grunnorganisasjon i Norsk Botanisk Forening) hadde ved årsskiftet 2005/2006 208 medlemmer. I løpet av året har foreningen fått 10 nye medlemmer og 13 stykker har meldt seg ut. 8 medlemmer har ikke betalt kontingent for 2005.

Styrets virksomhet

Styret hadde i 2005 følgende sammensetning: Esther Broch, Bjørn Erik Halvorsen, Målfrid Ergon (fra turkomiteen), Åse Halvorsen (kasserer), Trond Risdal, Grete Stendalen (1ste vara) og Anne Vinorum (2dre vara). Styret har heller ikke i år hatt fast leder og sekretær, og arbeidsoppgavene er blitt fordelt medlemmene imellom. I siste periode er det avholdt 10 styremøter.

Møter

Styret har stått for planleggingen og gjennomføringen av 10 møter. Årsmøtet ble avholdt på Dag Bondeheim, julemøtet i Sundjordet Idrettsfornings lokale, og de resterende møter fant sted på Mule Varde. De innbudte foredragsholdere tok for seg følgende temaer: Oddvar Pedersen om Botanisk Museum og litt Listabotanikk (Måtte steppe inn på kort varsel for Reidar Elven), Brita Stedje med "Fargesprakende blomsterprakt og underlige endemister – inntrykk fra Kapplandets flora, Hardangervidda ved Harald Stendalen, Sopp – Fra mat til mykologisk kartlegging... ved Even Woldstad Hanssen og tilslutt fortalte Svein Olav Drangeid om Flekkefjords flora. De tradisjonelle møter med egne krefter var; Blomstrende sommerminner, "Jeg velger meg", Julemøte med minner fra sommerekskursjonen og en Atlas- og syltetøykveld. Videre må feiringen av foreningens 25års jubileum nevnes. En egen jubileumskomite sammen med styret sto for arrangementet som foregikk på Vindfjelltunet 27. og 28. august. Klaus Høiland sto for kveldens foredrag om soppriket og soppens betydning for livet på jorda og for menneskene.

Turer

I sommerhalvåret ble det avviklet 7 turer, en ble avlyst. I tillegg må nevnes Villblomstens dag og årets sommerekskursjon til Skåne. 3 av turene var søndag/helligdagsturer og gikk til; Vefall ved Seljordsvatnet, Løvøya og Sopptur til Bymarka og Oklungen. Fire kveldsturer gikk til; Blekebakken i Brevik, Geiteryggen i Skien, Dammane i Brevik og Brevikskogen. Deltagerantallet på turene har varierte fra 6 til 16. I forbindelse med jubileumsfeiringa ble det neste dag arrangert en tur til Nordgardsætra.

Villblomstens dag

Villblomstens dag ble arrangert søndag 19. juni 2005. I alt ble det avholdt 10 turer/arrangementer med 482 deltagere på følgende steder i Telemark: Fyresdal (Kilegrend): 0 stk.. Kragerø (Stråholmen): 100 stk. Kviteseid (Brunkeberg): 160 stk.

Notodden (Heddal): 30 stk. Porsgrunn (Åsstranda): 6 stk. Sauherad (Evju): 50 stk. Seljord (Svartdal) 5 stk. Siljan (Opdalen): 16 stk. Skien (Åfoss): 31 stk. Skien (Sauherad fjella): 48 stk. Tinn (Krossobanen): 16 stk. Tokke (Eidsborg) 14 stk. Tokke (Lårdal): 6 stk. Alle medarrangører takkes for innsatsen.

Til sammen blir dette 482 deltakere i Telemark. Dermed ble Telemark fylket med desidert størst deltakerantall i Norge.

Sommerekskursjonen

Siste års sommerekskursjon gikk til Skåne i Sverige. Tidspunktet var fra 6. – 13. august. I alt 16 deltagere var med på turen. Vi bodde på Wärdshuset Kastanjelund i Yngsjö litt sør for Åhus i Kristianstad kommune. Været var ustadig med kraftig regn, litt regn og solglimt og Østersjøen innbød ikke til bading for de fleste av oss. Men hva gjør vel det når man kan bruke dagene til bra botanisering. Ved hjelp av en nyutgitt Flora i Skåne med beskrevne utfluktsmål fant vi frem til mange flotte lokaliteter med mange nye blomster for de fleste av oss. Esther Broch sto for tilrettelegging og gjennomføringen av årets sommerekskursjon, mens Bjørn Erik Halvorsen stod ansvarlig for de botaniske utflukter. For nærmere beskrivelse av turen henviser vi til turrapporten.

Vernesaker

TBF har sendt inn botanisk informasjon til Fylkesmannens høringer om "Egenvern av barskog" og "Vern av statskog".

TBF har sendt inn høringsuttalelse på "Landbruksmelding for Skien og Porsgrunn".

TBF har svart på forespørsel om støtte til vegløsning og vern av Gunneklevfjorden, til Herøya Vel.

Vi har noen områder som vi holder oppsyn med. Vi har nå utpekt en hovedkontakt for hvert sted og de rapporterer status til styret.

Målfrid Ergon står for bakkekløveren på Eidanger stasjon og har ryddet litt på de to lokalitetene i høst.

Bjørn Lervik er kontakt for orkidéfeltet på Tangenkaia og forteller om flere ryddesjauer sist vår. Det var særlig den sørlige delen av feltet mot hovedvei som ble ryddet. Blomstringen var bra med masse brudespore, stortveblad, rød- og breiflangre.

Vår kontaktperson på rød skogfrue lokalitetene i Kragerø er Jan-Åge Pedersen og han rapporterer: ***Rød skogfrue i Kragerø 2005***

De røde skogfruene i Bjørneknuten viste seg med 3 blomstrende individer og et sterilt i 2005. Lite spor etter menneskelig aktivitet rundt plantene.

Det ble ryddet en sti av en ukjent privatperson, som passerer 50-60 meter ovenfor lokaliteten, men plantene kan ikke observeres fra denne stien.

Nye storstilte planer med utbygging av boliger og fritidshus på Valberg med ny bru over Kilenfjorden vil på sikt medføre større aktivitet i området, men foreløpig står de i fred.

Den andre lokaliteten med rød skogfrue i Kragerø, ved Kammerfossåsen, ca 3 km i luftlinje fra Bjørneknuten, viste seg kun med 2 sterile eksemplarer i 2005.

Fra Mariskoutvalget har vi fått følgende rapport:

Sesongen 2005 var meget oppløftende for mariskolokalitetene i Versvik. De midlertidige utbedringene av gjerdet gjorde sitt til at det ble registrert null beiting på bestanden av rådyr dette året. Resultatet var noen flott tuer, samt noen nye enkeltindivider.

TBF har fått nøkkel til de nye låsene og samarbeidet med Fylkesmannens miljøvernavdeling har vært strøket. Undertegnede hadde en befaring med Sigmund Hansen fra miljøvernadv. ultimo mai, der det ble bestemt hvilke tiltak som burde gjøres. Innen det gamle inngjerdede området finnes der tre avdelte brukbare vokselokaliteter fra øst til vest.

Den 1. juni møtte en gjeng entusiaster opp i Versvika og vi hadde en omfattende ryddedugnad på det midtre området. Inspirert av de flotte mariskobestandene ble det utført en god jobb denne kvelden! Neste år må det østre området prioriteres før den hurtigvoksende løvskogen tar overhånd.

Det praktiske arbeidet ellers i Versvik har miljøavdelingen nå overlatt til Statens Naturoppsyn, vår kontaktsmann der er Reidar Strand som til vår glede var meget interessert i området. Strand foreslo også muntlig en dugnad høsten 2005, men på den tiden var de fleste i dugnadsgjengen på Kreta. Men vi kommer sterkere tilbake våren 2006. Strand foreslo også et nyere gjerde rundt de tre områdene, da det gamle gjerdet er over store distrikter også over utilgjengelige steder der marisko aldri har vokst, et forslag som vel har vår tilslutning.

For mariskoutvalget: Harald Stendalen
SKIEN 24-01-06.

Økonomi

Foreningens økonomi er god. Jubileumsarrangementet og jubileumsutgaven av Listéra ble dekket av tidligere års avsetninger. Medlemskontingenten er fortsatt vår viktigste inntektskilde. Også i fjor fikk vi positive svar på søknadene om tilskudd fra Porsgrunn kommune og fra lokale banker. Annonseutgiftene til Villblomstens dag ble dekket av Hovedforeningen gjennom støtte fra blant andre Nordisk Ministerråd.

Styret vil vurdere innkjøp av videokanon.

Foreningen har blitt registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund etter nye krav fra myndighetene.

Floraatlas

Floraatlaskomiteén har i år bestått av Bjørn Erik Halvorsen, Roger Halvorsen og Trond Risdal.

Nye plantefunn

I Floraatlas for Telemark er det gjort 280 registreringer i 2005. Dette fordeler seg på 100 ulike arter. 110 av registreringene er bekreftelser på tidligere funn, og dermed er 170 nye lokaliteter. De beste bidragsyterne i år har vært Trond Risdal med 104 registreringer, Østlandsavdelingen med 100 registreringer og TBF med 46 registreringer. Dette fordeler seg på disse kommunene: Porsgrunn 109, Vinje 61, Tinn 43, Bamble 31, Skien 17, Kragerø 10 og Hjartdal 9.

I år har vi dessuten begynt å sende inn rødlisteregistreringer. I alt er det sendt inn 28 rødlisterapporter fra vårt fylke med i alt 67 GPS-koordinater. Det meste av dette er vadderot med 35 GPS-koordinater i Vinje, Tinn og Hjartdal. Ellers dreier det seg om hvitkurle, handmarinøkkel, kvitrot, buskvikke, vårvikke, marisko, og rød skogfrue. Det er også gjort rødlisterapportering for sopp.

Det er i år presset ca. 40 belegg som skal leveres til Botanisk muséum (ennå ikke utført), og det er laget krysslister i 29 kilometerruter.

De mest interessante karplantefunn i Floraatlasen er:

- Handmarinøkkel *Botrychium lanceolatum* er rapportert fra enger på nordsiden av Vestfjorddalen.
- Myrøyentrøst *Euphrasia wettsteinii* var. *palustris*, som ble registrert første gang for Telemark i fjor, på Øvre Frøystul, er i år også funnet ved Hengelii (Gvapseborg).
- Engstorkenebb *Geranium pratense* ble funnet i veikanten ved Atrå.
- Vårsalat *Valerianella locusta* fikk sin første registrering i Porsgrunn, da den ble funnet på Blekebakken.
- Strandrisp *Limonium humile* fikk sin første registrering i Bamble, da den ble funnet i Sagvika.
- Bukkebeinurt *Ononis arvensis* ble rapportert fra Farsjø, Kragerø.
-

Andre interessante plantefunn:

- Normansmåarve *Sagina x normaniana* ble funnet ved veien (tidligere jernbane) til Vemork.
- Kryssning chile x eng-humleblom *Geum quellyon x rivale* ble funnet ved Møsvann.
- Lundgrønnaks *Brachypodium sylvaticum* ble funnet ved Haddelandsveien (setersti) opp for Rjukan.
- Dvergkattost *Malva pusilla* ble funnet ved Farsjø.
- Flikbjørnebær *Rubus laciniatus* ble funnet ved Hasleidet, Bamble.

Ellers må det nevnes at vi nå benytter GPS så mye som mulig ved registreringene. Dette gir oss 10-meters koordinater. Dette er også forklaringa på at vi har så mange bekreftelser på eldre funn.

Listera

Det er i år 2005 blitt utgitt to nummer av vårt medlemsblad Listera. Nr 2 var det fantastiske jubileumsnummeret på hele 108 sider. Listerakomiteén har i år bestått av: Priscilla Hansen, Norman Hagen og Grete Stendalen.

Mule Varde

Som "grønn" forening og medlem av Porsgrunn Friluft- og Miljøråd (PFMR), har vi avholdt de fleste av møtene på Mule Varde, Friluft- og Naturinformasjonssenteret som eies av Porsgrunn kommune. Vi er godt fornøyde med å kunne disponere lokalene der, det er også gratis for foreningen.

I PFMR's regi ble det i vår arrangert 5 "Grønne Turer". TBF sto for en tur kalt "På jakt etter Grenmarasal" i Brevikskogen. Det var Bjørn Erik Halvorsen som var turlleder og oppmøtet var bra.

I høst ble det arrangert ti "grønne onsdagskvelder". Alle kveldene var meget godt besøkt. Sammen med PFMR sto vi for den femte kveld. Harald Stendalen viste lysbilder og fortalte om blomster, insekter, fisketurer og fin natur på Hardangervidda.

Charlotte Bakke arrangerte rusletur på Mule Varde for psykiatriske pasienter i regi av Kulturkontoret, Porsgrunn kommune.

Våre to bed, "Ballast-bedet" og "Her hos oss-bedet" med sine flotte informasjonstavler har blitt holdt ved like av Øyvind Skauli og Charlotte Bakke. Vi takker så mye for innsatsen.

Fra Øyvind Skauli har vi fått følgende: STATUS i plantefelt:

Nedenfor huset ligger den lange plenen med frukttrær. Inntil sydenden av den står en stor plakat: *Blomster og planter som har liten utbredelse i Norge, men som vi har*

Her Hos Oss.

Plakaten viser utbredelseskart for vel 20 arter, og disse er plantet inn i feltet like ved. Ett par arter har hatt vanskelig for å etablere seg i den rike jorden (moskusurt, blåmunke), mens en rekke arter har vokst mye i høyde og omfang (hjortetrøst, blodtopp, buskvikke bl.a.). Andre frø-formerer seg, spredt i bedet. Oppbinding av de høyeste plantene må gjøres gjennom sesongen. Rotspredere (lakrismjelt, krattalant, buskvikke, stormjølke) må kuperes årlig. Det man spar vekk, bør kunne settes inn i - og vil pynte opp i de ville feltene omkring plenene, med ett morass av nesle, bringebær, mjødukt, sløker og høye gress.

Flere av våre medlemmer har deltatt på dugnadene på Mule Varde, takk også til dem. Spredte, frøformerte arter, og også tilfeldige vakre blomsterplanter utenfra, får lov å pynte opp, (tjæreblom, storkenebb-arter, fioler), selv om de ikke hører til i HHO - gruppen. Det har ikke vært utøvet hærverk i feltet, heldigvis.

Fra Charlotte Bakke har vi: ***Ballastbedet***

Plantene i ballastbedet på Mule Varde har i løpet av siste sesong stort sett greid seg bra. Det ble ikke plantet inn noen nye arter i år, men 41 forskjellige fantes i bedet. Gledelig var det at det ikke forsvant noen navneskilter dette året, selv om det er noen

”spøkefugler” som stadig bytter om på en del av skiltene, slik at navnene ikke stemmer. Ballasthaugen ved siden av selve bedet har i de seinere år blitt mer og mer gjengrodd. Denne har i år blitt ryddet opp i, slik at den igjen har kommet mer til syne.

Våre representanter i PFMR har i år vært Bjørn Erik Halvorsen, vara Åse Halvorsen.

Andre aktiviteter

Esther Broch har deltatt på møte i Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark (FNFT).

Bjørn Erik Halvorsen og Trond Risdal deltok på kurs i rødliste-registrering på Botanisk Museum i Oslo og var også deltagere på en samling i Agderfylkene hvor oppsporing og registrering av Hvit Skogfrue sto på programmet, alt dette i regi av Rødlsteprosjektet til SABIMA.

Foreningen har vært representert på Østlandsavdelingens sommertur til Tinn og på Saltens naturlags florakartlegging i Saltdalen i Nordland fylke.

Hjemmeside

Det grunnlaget som ble laget på hjemmesiden i 2004 er videreført i 2005. Dette er blitt en fin hjemmeside som TBF har fått mye skryt for. Det er Norman Hagen som tar seg av det tekniske og redigeringsmessige.

Adressen er: <http://www.miclis.no/tbf/>

Revisor

Revisor i 2005 har vært Rolf Ergon

Valgkomité

Valgkomitéen har bestått av Anne Sofie Stordalen, Bjørn Lervik og Harald Stendalen.

Takk

Styret takker alle som har ”stått på” slik at foreningen har kunnet opprettholde sitt høye aktivitetsnivå. Takk går til medlemmene av styret, de forskjellige komitémedlemmer, foredragsholdere og turledere, de som lager rapporter og programmer m.m., likeledes til alle som møter opp på våre møter og turer og gjør sitt til å skape et fint fellesskap. Takk også til Porsgrunn kommune, PFMR, GS-banken, Bamble og Langesund Sparebank, Sparebanken Grenland og Borgestad ASA som støttet oss økonomisk i året som var.

For styret
Trond Risdal

